

༄༅། ཞེ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གནད་བསྟུན།

ཞེ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚུ་གྲང་ཡེ་ལོ་ ༡༧༧༤ ལོར་བོད་རྫོང་ཁ་
ཞེ་ལྷ་རྒྱ་རི་རྫོང་གཟིགས་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེས། རང་ལོ་ལྔ་ནས་བོད་ཡིག་འབྲི་སློབ་སྦྱངས་མགོ་བཙུགས་
པ་དང་རང་ལོ་བཅུ་ནས་དངོས་སུ་སློབ་གྲྭར་བསྐྱོད་ཐོག་རིམ་པར་སློབ་རྒྱུ་འཛིན་རིམ་དྲུག་པ་བར་ད
ང་། དེ་རྗེས་དམའ་རིམ་སློབ་འབྲིང་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་བར་སློབ་སྦྱོང་བྱས། དམའ་རིམ་སློབ་འབྲིང་
འཛིན་རིམ་བརྒྱུད་པ་ཙམ་ནས་སློབ་ཞོར་དུ་བོད་ཀྱི་རྩིས་དང་གསོ་རིག་ནང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་ཐང་
སོས་བསམ་བྱ་མགོ་ཚུགས། ཡེ་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་དམའ་རིམ་སློབ་འབྲིང་འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་མཐར་མོན་
རྗེས་ཚན་རིག་སློབ་ཚན་ཁོངས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་མན་རྫོང་ཁ་མཐོ་རིམ་སློབ་འབྲིང་དུ་བསྐྱོད་པ་
དང་སློབ་ཞོར་ལོ་རྒྱུ་ལ་སློབ་རྩིས་ཁང་དུ་དགོ་མཉམ་ཟུར་བསྟེན་གྱིས་ ཉེ་འབྲུང་རྩིས་མན་དག་ལྷ་བའི་འོད་
ཟེར་དང་། ཉེ་ལྷ་པ་འཕྲོད། ཉེ་རིགས་ལྷན་འཇུག་ཟེར་དེ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐར་རྩིས་རྫོན་འགྲོའི་ས་རིས་
དང་། ལྷ་བསྟུན། གཟའ་ལྷ། ལེ་ཐོ་སློབ་དགོལ་སོགས་བོད་རྩིས་རིག་པ་དང་། གཞན་ཡང་། ཉེ་དཔལ་ལྷན་
ཅ་བའི་རྒྱུད་དེ་དང་། ཉེ་ཤད་པ་སྐྱ་རྒྱུད་དེ་ལས་གནད་ཆེའི་ལེའུ་འགའ། དེ་བཞིན་ ཉེ་ལྷ་ལས་ཕྱི་རྒྱུད་
ཅ་རྒྱུའི་མདོ་དེ་དང་། ཉེ་སློབ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྟུན་དེ་སོགས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལྷན་ལ་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུན་
མཐུད་བྱས་པ་དང་། སྐབས་སུ་མཐོ་འབྲིང་བོད་དགོ་ལྷ་ཕྱི་དར་རྒྱས་ཚོས་སྤོང་གི་ལྷ་མ་འཛིགས་མེད་
དཔལ་ལྷན་དུང་ནས། ཉེ་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཐིགས་དེ་དང་། ཉེ་སློབ་དག་མེ་ལོང་དེ་
གི་ལེའུ་བར་པ་བར། ལྷན་ལས་ ཉེ་སྤོང་ཐིག་རྫོན་འགྲོ་དེ་སོགས་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཐུན་མེན་རིག་གཞུང་
གི་ཞལ་རྒྱུན་ཁྲིད་དང་སྟན་རྒྱུད་ལུང་བཅས་ལྷ་རྒྱུའི་སྐལ་བ་ཐོབ། ཡེ་ལོ་ ༡༧༧༤ ལོར་དངོས་སུ་རྒྱ་གར་

དུ་འབྱོར་ལ། རྒྱ་ས་བོད་གཞུང་སྐྱེན་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་སྐབས་ལྔ་པའི་ཅིས་སློབ་ཁྲིམས་འཇུག་ལྷན་ཁག་གིས་ལོ་ལྔའི་རིང་མཐོ་སློབ་འདི་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ཅིས་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་གཞུང་ཚད་ལ་
རིག་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་གྱིས་སློབ་གཉེར་བྱས་པ་ཡི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་དཀའ་བཅུ་པའི་སྐབས་འབྲས་
ཅང་རིམ་དང་པོའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་སྐབས་འཕྲོད་བྱུང་། སྐྱེན་ཅིས་ཁང་དུ་ཅིས་རིག་སློབ་གཉེར་བྱ་ཡུན་
དམིགས་བཀའ་ཅིས་རིག་དགེ་ཆེ་གོ་འཛོ་ཆེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་སྐུན་ལྔ་ནས་ལྔ་པ་སོལ་བོད་
ཅིས་རིག་པའི་སློབ་གྲྭ་མང་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ནས་མགོ་བརྩམ་སྟེ་རིམ་པར་ལུག་ལྷན་ཅིས་ཀྱི་བཟུན་
བཅས་ཉིན་བྱེད་སྐབས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་རྣམ་དབྱེ་དང་། རྒྱལ་མ་སའི་གོ་ལ་དུས་སློབ་དེ་
བཅས་དང་། ཉིད་ཀྱི་བརྩམ་ཚོས་རྒྱུད་དོན་སྟོང་པོ་ལྷ་ཟེར་དེ་གི་ལུ་འགའི་བྲིད་ཟུར་འདོན་
གནང་བའི་རྒྱ་ལྷ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དེ་བཅས་ཀྱི་བྲིད་དང་། ལྷན་པར་དུས་འཁོར་བསྐྱེད་
རྒྱུད་ལས་རྒྱ་དུས་འཁོར་དཔལ་ལྷན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་སྐབས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ལས་སྐབས་ཅིས་ཤེས་པའི་ཆོ་གའི་མདོར་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལུ་དང་པོའི་བཀའ་བྲིད་ཟབ་མོ་ཐོབ་ཡོ་ལོ་
༡༩༩༧ ལོར་ཅིས་པ་དཀའ་བཅུ་པ་སློབ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཡི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྐྱ་བཙུན་ལྷན་སྐྱེད་
སྐྱ་བཤེས་བཟུན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་མཚོག་ནས་ངེས་པར་གསོ་བ་རིག་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་པའི་
བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད། ལྷན་སྐྱེད་སྐྱ་གཞིན་སློབ་བཟང་དབང་རྒྱལ་དང་།
སྐྱེན་ཅིས་འགན་འཛིན་ཆེ་རིང་བཀྱ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དམིགས་བཀའ་གཞིགས་སྦྱོང་འོག་སྐབས་བཅུ་
གཉིས་པའི་སྐབས་སློབ་ཁྲིམས་འཇུག་ལྷན་གྱིས་ཡི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་སྐྱེན་པ་དཀའ་བཅུ་པའི་སྐབས་
འབྲས་ཅང་རིམ་དང་པོའི་ཁྲིམས་སྐབས་འཕྲོད་བྱུང་། དེ་སྐབས་སྐྱ་བཙུན་སྐྱེན་པ་བཤེས་གཞིན་
གཉིས་ཀྱི་དུང་ནས། གསོ་རིག་རྒྱུད་གསུམ་དང་། མན་ངག་སྐྱེད་ཐབས། སྐྱེན་ཅིས་ཚོས་སྦྱོང་སོགས་
ཀྱི་ལུང་དང་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཁག་གི་ཟབ་བྲིད་ལྷན་པ་མ་ཟད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེ་དབང་

ནམ་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྤྱན་རླབས་གསོ་རིག་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་སེལ་ལམ་སྟོན་ཡང་ལྷན་གཞན་ཡང་།
སྤྱན་རླབས་རིམ་དབྱེ་མཛད་སྤྱན་པ་དག་སྟོང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་མཚོག་གི་དབྱེ་རྒྱུད་གསུམ་
དང་། གཡུ་ཐོག་སྟོང་ཐིག་གི་ཚོ་ག་དངོས་གྲུབ་འདོད་སྟེར་གྱི་ལུང་། གཞན་ཡང་བྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚ་
རྒྱུའི་བྲིད་དང་། གཏར་བསྐྱེད་ཀྱི་ལག་ལེན་ལག་གི་ཟབ་བྲིད་ཐོབ། དུས་ལུན་མི་ལོ་དྲུག་བདུན་སྟོར་
རིང་ཁོང་དང་སྟན་དུ་གཡུ་ཐོག་སྟོང་ཐིག་གི་ཚོ་གའི་ཚོགས་གལ་དུ་མཉམ་བཞུགས་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
ཐོབ་པར་མ་ཟད། ཟབ་ཚོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཚོ་གའི་རིམ་པ་དང་ཉ་དབྱེས་སོགས་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་
ལེན་མན་ངག་ལག་བྱམ་པ་གང་ཤྱོད་ཚུལ་དུ་གནངས། ཡེ་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་བོད་གཞུང་དབྱེས་སྟན་
ཅིས་ཁང་གྱི་བཀའ་བཀོད་ཉར་རྒྱ་གར་སྟོན་སྟོན་སྟེང་ལོར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ནད་བཙོས་ཉམས་སྟོང་གསོག་
འཛིན་ཚེད་ཁྱོན་དུས་ལུན་ཟླ་ལྔའི་རིང་ལག་ལེན་དངོས་སྟོང་ནང་ལྷན་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཟླ་གཅིག་
ཉིད་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་ཉར་རྒྱ་ར་བོད་ཀྱི་མཐོ་སྟོབ་ཁང་དུ་གཉེར་བའི་
ཚོས་དགོ་འོས་སྟོང་ནམས་ལ་བོད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུན་ཅིས་རིག་འོ་སྟོང་སྟོར་གྱི་སྟོབ་བྲིད་ལྷན་ཤིང་། ཟླ་
དཔལ་སྤྱངས་ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སྟོང་དང་ཉེ་བའི་སྟོར་བོད་སྟན་ཁང་དུ་ནད་བཙོས་ལག་ལེན་ནང་
བཞུགས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཅིས་དགོ་ཚེ་དབང་ནམ་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་རྒྱུན་ལེན་རྒྱུད་ལྷན་ཅིས་ཀྱི་རི་
མའི་ཚོ་ག་དང་ལག་ལེན་ཇི་སྟེད་བཀའ་བྲིད་ལེགས་པར་ཐོབ། ཡེ་ལོ་ ༢༠༠༤……༢༠༠༦ཁྱོན་མི་ལོ་
གཉིས་ཉིད་ཀྱི་བོད་གཞུང་དབྱེས་སྟན་ཅིས་མཐོ་སྟོབ་ཁང་དུ་སྟན་དགོ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གསོ་བ་རིག་
པའི་གཞུང་ལྷན་སྟོབ་བྲིད་ལྷན་པ་དང་། ཡེ་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་བརྒྱད་པ་ནས་དབྱེས་སྟན་ཅིས་ཁང་ནས་
ཡེ་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་ཚེད་འཇུགས་གནང་བའི་སྟོན་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་ཅིས་རིག་ཟབ་འཇུག་ཚོགས་ཚུང་དུ་
བོད་ཅིས་རིག་པའི་སྟོབ་ཚོན་བསྐྱར་སྐྱིག་དང་སྟོབ་གཞི་ཚོམ་སྐྱིག་སོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ལྷན་ ཡེ་ལོ་
༢༠༠༥ནས་སྟོར་ཡང་དབྱེས་སྟན་ཅིས་མཐོ་སྟོབ་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུན་ཅིས་རིག་སྟོབ་བྲིད་ཀྱི་དགོ་
གན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་བ་ད་དབར་སྟོབ་བྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་ལྷན་ལུས་ལྷན་ལེན་གྱི་རིག་གཞུང་

སོགས་ལ་གསོ་རྩིས་རིག་པ་འདིར་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དབང་གི་གདམས་པ་ལས། དུས་འཁོར་རྒྱུད་ཀྱི་
དབང་སྐོར་ལ་གོང་ས་སྣ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་འདྲེན་ལ་རྒྱལ་དབང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་དུང་ནས་ལྷ་
རྩིས་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་ལྷ་བའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་ལས། རང་རྒྱུད་དུ་བྱིན་སྐབས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
སྟམ་བྱུང་བ་ནི་ལྷ་སྟོན་པས་དུས་འཁོར་ཙམ་རྒྱུད་གསུངས་དུས་ཀྱི་གནས་སྟོན་ཕྱོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
སྤངས་ན། ལུག་མིན་རྒྱུད་ལྷགས་སུ་སྟོན་པས་ཙམ་རྒྱུད་བསྟན་ནས་མི་ལོ་ ༢༡༡༠ དང་གྲགས་པ་ཚོས་
ཁྱིམ་ཐེབས་ནས་མི་ལོ་ ༢༡༡༠འཁོར་བཞིན་པའི་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་བྱི་རྒྱུད་ལྷགས་རྒྱལ་ལྷའི་
ཉ་ལ་གསང་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཚོགས་དུས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ། སྟོན་པ་རིགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་
གྲགས་པ་དང་དབྱེར་མ་མཚིས་པའི་བདག་ཅག་དུས་མཐའི་འདྲེན་མཚོག་གང་གི་གནང་བ་དེ་གོ་
ལགས་ཤིང་། གསོ་བ་རིག་པའི་ཟབ་དོན་གཡུ་ཐོག་སྤིང་ཐིག་གི་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། ལྷན་སྐྱེའི་
དབང་གི་གདམས་པ་ནི་ཚོས་འདྲིའི་མངའ་བདག་སྐབས་རྩེ་རྒྱ་རྩེ་ཁམས་སྐལ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་དང་།
བྱམས་མགོན་ཏཱ་ལའི་སི་ཏུ་བརྗེ་དོན་ཡོད་ཉིན་བྱེད་མཚོག་གི་དུང་ནས་ལྷས་ཤིང་། རིན་ཆེན་གཏེར་
མཛོད་ཀྱི་སྐྱེན་ཡིག་ཁག་གི་ལུང་ནི་དཔལ་སྤྲུངས་ཡོངས་དགེ་ལ་མི་འགྱུར་སྐལ་སྐྱེའི་དུང་ནས་ཐོབ་པ་
སོགས་རྒྱས་པ་རང་གིས་བྲིས་པའི་ཐོབ་ཡིག་རིག་པའི་ཉིན་བྱེད་དུ་གསལ། ལས་དོན་ཐད། ལྷན་རྩིས་
མཐོ་སློབ་ཁང་ནས་འདོན་སྤེལ་བྱ་བཞིན་པའི་དུས་དེབ་ ཉམས་ལེན་རིམ་འཛུལ་འདོན་ཐེངས་དང་པོ་
དང་། གཉིས་པ། བཞི་པ། ལྷན་དབྱེད་རྩིས་རིག་སྤེལ་ནས་འདོན་སྤེལ་གནང་བའི་ ཉམས་ལེན་ལག་
འདོན་ཐེངས་གཉིས་པའི་རྩིས་སྤྲོད་ཚོགས་མི་དང་ ཉམས་ལེན་རིམ་འཛུལ་འདོན་ཐེངས་ལྷ་པ་དུག་པའི་
རྩིས་སྤྲོད་འགན་ཁུར་སྤངས་པ་དང་། སློབ་ཞུར་དུ་ ཉམས་ལེན་བྱེད་སློབ་དཔོན་རྣམས་གསུམ་གྱི་མཛོད་རྣམས་
ཉེ། ལྷ་ལྷན་པའི་སྐྱེས་སྐྱེན་རྣམས་གསུམ་གྱི་མཛོད་རྣམས་ལྷ་སྤྲོད་ལྷས། གཞན་ཡང་། ལྷ་བཅར་སྐྱེས་
སློབ་ཐེངས་དབང་རྒྱལ་མཚོག་གིས་མཛོད་པའི་ ཉམས་ལེན་པའི་དུང་ལྷན་ལྷས་རྩིས་རིག་ཟབ་མོ་

ནང་ཚོས་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་ཚུལ་དེ་ཞེས་པའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཕྱག་རོགས་ཁྱེས་པར་མ་ཟད། ལྷན་རྒྱུས་
གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་དབྱུང་རྩོམ་ཁག་པོད་གཞུང་ལྷན་རྒྱུས་ཁང་ནས་འདོན་སྤྲོད་བྱ་བཞིན་པའི་
རྩོམ་རྒྱུས་དེ་དབྱུང་དུ་སྤྲོད་པར་། རྒྱུང་ལུགས་ལྟར་དེ་དབྱུང་དུ་སྤྲོད་པར་། བོད་གཞུང་
ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འདོན་སྤྲོད་གནང་བཞིན་པའི་རྩོམ་རིག་དེ་དབྱུང་དུ་སྤྲོད་པར་། བོད་གཞུང་
དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་འདོན་སྤྲོད་བྱ་བཞིན་པའི་རྩོམ་རིག་དེ་དབྱུང་དུ་སྤྲོད་པར་བཅས་སུ་སྤྲོད་པར་། རྩོམ་པ་
དཀར་བུ་པའི་སློབ་ཐོན་སྤྲུངས་འབྲས་སུ་ཉིས་སྟོང་གསུམ་ལོའི་ལེ་ཚོ་རྩོད་དཀར་རྒྱས་པའི་འཇུག་
མདངས་དེ་ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་བཞག་ཀུན་གསུམ་གྱི་དེལ་བོར་ལྷན་ཐབས་དེ་དེ་བཞིན་གཞུང་བཤད་སློབ་
ཁྲིད་དང་འབྲེལ་བ་རྩོམ་པའི་རྒྱུད་ལས་ལྷན་གནད་བརྒྱུད་ལྷན་གྲོལ་ལྷན་ཚོས་གསེར་མདོག་དེ་དང་།
རྩོད་ཀྱི་སློབ་རྒྱུན་ལེ་ཚོ་ལྷན་སྤྲུངས་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་རྩོམ་རིག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསལ་མེ་
ལོང་དེ་ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་རིག་པའི་དབྱུང་ཡིག་ལྷན་ཉིག་སྤྲོད་མཛོད་དེ་དབྲེང་དང་པོ་དང་།
གཉིས་པ་སོགས་རྩོམ་བྲིས་བྱས་ཡོད།